

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะทรงถือว่า “การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาชีวิตมนุษย์” ดังจะเห็นได้จากพระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียน ณ ศาลาดุสิดาลัย เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2514 และเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2518 รวมทั้งที่พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519 มีความดังนี้

การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งของทั้งชีวิตและส่วนรวม คือ การศึกษาซึ่งเป็นรากฐานส่งเสริมความเจริญมั่นคงเกือบทุกอย่างในบุคคล และประเทศชาติ การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ ให้เป็นทรัพยากรทางปัญญาที่มีค่าของชาติ

พระบรมราโชวาทที่เชิดมามีแสดงให้เห็นถึงพระราชดำริที่เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา ทั้งยังพระราชทานพระราชดำริให้เห็นว่าประเทศชาติจะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้ ก็ด้วยการพัฒนาบุคคลของชาติให้มีคุณภาพโดยการให้การศึกษา ดังพระบรมราโชวาทที่นำมาเน้นเป็นตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง ดังนี้

งานด้านการศึกษาเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่ ตามข้อเท็จจริงที่ทราบกันดีแล้ว ระเบียบนี้บ้านเมืองของเรามีพลเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งมีสัญญาณบางอย่างเกิดขึ้น ด้วยว่าพลเมืองของเราบางส่วนเสื่อมโทรมลงไปในความประพฤติและจิตใจ ซึ่งเป็นอาการที่น่าวิตก ถ้าหากยังคงเป็นอยู่ต่อไปเราอาจจะเอาตัวไม่รอด ปรากฏการณ์เช่นนี้ นอกจากเหตุอื่นแล้วต้องมีเหตุมาจากการจัดการศึกษาด้วยอย่างแน่นอน เราต้องจัดงานด้านการศึกษาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น (พระบรมราโชวาทที่พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2510)

อย่างไรก็ตาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้ให้เห็นว่า การให้การศึกษาเป็นงานใหญ่และกว้างขวางที่ไม่ใช่จะทำสำเร็จได้โดยใครแต่ลำพัง ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของคน ส่วนใหญ่ในทุก ๆ ด้าน การจัดการศึกษาของประเทศ จึงจะเป็นผลสำเร็จได้

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาการศึกษาของไทยได้มีการพัฒนามาตลอด ตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงได้ทรงประดิษฐ์อักษรไทย เมื่อ พ.ศ. 1826 มีการจัดการศึกษาให้กับประชาชนไทยได้เรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็น จนถึงช่วงปลายสมัยรัชกาลที่ 4 ต่อรัชกาลที่ 5 เป็นระยะที่วัฒนธรรมตะวันตกได้แพร่เข้ามาอย่างกว้างขวาง มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในหลายๆ ด้าน ได้มีการพัฒนารูปแบบการศึกษาอย่างรวดเร็ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา ได้โปรดให้จัดตั้งโรงเรียนสำหรับราษฎรสามัญทั่วไป โดยกระทรวงธรรมการ ภายหลังจึงเปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน (โกวิท วรพิพัฒน์, 2551) มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในการให้บริการแก่สมาชิกในสังคม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเตรียมเยาวชนของชาติให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี ให้มีความรู้และทักษะในการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มหาวิทยาลัยจึงเปรียบเสมือนเบ้าหลอมที่จะพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้สามารถแข่งขันกับผู้อื่นในโลกยุคใหม่ได้ โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการศึกษาเยาวชนในอนาคตของชาติ ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่โลกอนาคตที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและเทคโนโลยี อีกทั้งยังต้องไม่ละทิ้งจิตใจสำนึก ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงถือได้ว่ามหาวิทยาลัยมีบทบาทในการพัฒนาสังคมมาอย่างยาวนาน

ประเทศไทยมีกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งสถาบันการศึกษาของรัฐบาลและสถาบันการศึกษาของเอกชน มีจำนวน 197 แห่งทั่วประเทศ จำนวนสถาบันการศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และนโยบายการออกนอกระบบของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง ต้องบริหารจัดการเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายให้สถาบันการศึกษาสามารถดำรงอยู่ได้ ส่งผลให้เกิดการแข่งขันระหว่างสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้เกิดนโยบายนำนักศึกษาจากต่างภูมิภาค หรือต่างประเทศ เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาของตน โดยการเปิดสาขาหรือวิทยาเขตของสถาบันการศึกษาในแต่ละภูมิภาค เพื่อเพิ่มโอกาสในการรับนักศึกษาเข้ามาในสถาบันการศึกษาของตนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากจำนวนนักศึกษาเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลถึงรายได้ของสถาบันการศึกษาที่จะได้รับ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสถาบันการอุดมศึกษาทั่วโลกรวมถึงในประเทศไทย มีความพยายามในการพัฒนาและปรับตัวเพื่อรองรับกับสภาพการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น จูรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ (2552) ได้ให้ความเห็นว่า ในอนาคต สถาบันอุดมศึกษาจะจัดแบ่งมหาวิทยาลัยเป็น 4 กลุ่ม คือ มหาวิทยาลัยทั่วไป มหาวิทยาลัยวิจัย มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง และมหาวิทยาลัยชุมชน ซึ่งทั้งหมดจะอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำหรับมหาวิทยาลัยวิจัย เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องพัฒนา ในเรื่องของการวิจัยให้เทียบเท่ากับนานาชาติ และสนองต่อความต้องการด้านเศรษฐกิจ ของประเทศสามารถนำผลงานวิจัยใช้ประโยชน์ได้จริง ประเทศไทยจะได้ เป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติในเรื่องการศึกษา มหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศไทยสร้างจุดเด่น เพื่อเพิ่มจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่มีแนวโน้มจะลดลงในอนาคต ส่งผลให้มหาวิทยาลัยต้องแข่งขัน กันเพื่อเพิ่มจำนวนนักศึกษา หากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีความคล้ายคลึงกันหมด นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ย่อมเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยที่มีความโดดเด่น เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฯลฯ เพราะเป็น มหาวิทยาลัยที่ได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไปว่า มีคุณภาพในด้านวิชาการและมีชื่อเสียงสะสม ยาวนาน

ในส่วนของจังหวัดเชียงใหม่มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งของรัฐบาล และภาคเอกชน จำนวน 9 แห่ง โดยมีสถาบันการศึกษาของรัฐบาล จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชชมงคลล้านนาวิทยาเขตภาคพายัพ สถาบันการศึกษาของเอกชน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยฟาร์-อีสเทิร์นเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเปิดจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยรามคำแหงและมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้บริหารสถาบันจึงต้องมิกลยุทธ์แตกต่างกันออกไปในการดำเนินงานการบริหารพัฒนาคุณภาพของ มหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้เปลี่ยนฐานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งส่งผล สะดวกต่อการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัย เช่น การเปิดหลักสูตรเพิ่มเติม การลงนามความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยพายัพยังได้เปิด สอนในหลักสูตรต่างประเทศ เพื่อเพิ่มจำนวนนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงานในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ยังได้ยกฐานะจาก สถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล เปลี่ยนเป็น มหาวิทยาลัย และได้เพิ่มจำนวนสาขาวิชาให้หลากหลายมาก

ยิ่งขึ้น เพิ่มจำนวนวิทยาเขตในต่างจังหวัดก็เป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาในต่างจังหวัดเพิ่มมากขึ้นด้วย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งยังมีเทคนิควิธีการในการสร้างจุดเด่นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะส่งผลให้ทางมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ทำให้อัตราการเพิ่มของนักศึกษามากขึ้นและรายได้ที่มากขึ้นนำไปสู่การอุดหนุนของสถาบันการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ จะส่งผลกระทบต่อสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงความอุดหนุนของมหาวิทยาลัย แต่ก็ต้องไม่ละทิ้งการเป็นสถาบันที่ผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพ ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ก็เช่นเดียวกัน จากผลกระทบทางด้านต่างๆที่เกิดขึ้น สภาพการแข่งขันด้านธุรกิจการศึกษาทั้งในจังหวัดเชียงใหม่และระดับประเทศ ส่งผลกระทบต่อการบริหารและการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย ถึงแม้ชื่อเสียงและประวัติศาสตร์อันยาวนานตั้งแต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งชื่อเสียงทางด้านการเป็นสถานศึกษาที่ถ่ายทอดความรู้หรือศาสตร์ทางด้านเกษตรกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรให้แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ประชาชนผู้สนใจทางด้านการเกษตร มีการพัฒนาตนเองมาโดยตลอด จากเดิมซึ่งเคยเป็นโรงเรียนฝึกหัดครู ประถมศึกษากสิกรรมประจำภาคเหนือ สังกัดกระทรวงธรรมการ ได้พัฒนาเป็นวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ และยกฐานะเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร จนกระทั่งเปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สามารถผลิตบัณฑิตที่มีชื่อเสียงทางการเกษตรสาขาต่าง ๆ ออกไปปรับใช้สังคมและประเทศชาติจำนวนมาก อาจกล่าวได้ว่า ประวัติศาสตร์ของแม่โจ้นั้น เป็นส่วนสำคัญของความรุ่งเรืองของการเกษตรไทย

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาจึงสนใจศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อทราบถึงการตัดสินใจเลือกคณะและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ของนักศึกษา เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการและเอกชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทาง รูปแบบ วิธีการในการพัฒนา ปรับปรุง การบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครองและตลาดแรงงานต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการศึกษาต่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบผลการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
3. ได้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการศึกษาต่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจจัดทำแผนการให้บริการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้
4. ได้ทราบถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน หลักสูตร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาพื้นที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านประชากร

ขอบเขตด้านประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีประจำปีการศึกษา 2553 หลักสูตร 4 ปี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน

2,856 คน (ข้อมูลจากงานทะเบียน สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ วันที่ 24 พฤษภาคม 2553)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2553 หลักสูตร 4 ปี จำนวน 11 คณะ ได้แก่ คณะผลิตกรรมการเกษตร คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม คณะบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะพัฒนาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ คณะสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร คณะวิทยาศาสตร์และคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม 2552 – มกราคม 2554

นิยามศัพท์

มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ เลขที่ 63 หมู่ 4 ต.หนองหาร อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าศึกษาระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2553 หลักสูตร 4 ปี

การตัดสินใจเลือกของนักศึกษา หมายถึง การตัดสินใจเลือกคณะที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปัจจัย หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยส่วนประสมการตลาด และปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวนพี่น้องบิดามารดาเดียวกัน สถานที่ตั้งของสถาบันที่สำเร็จการศึกษา วุฒิการศึกษาสูงสุด ผลการศึกษาสะสมก่อนเข้าศึกษาต่อ

มหาวิทยาลัย อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน

ปัจจัยส่วนประสมการตลาด หมายถึง กลุ่มของเครื่องมือทางการตลาดซึ่งธุรกิจใช้ร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการตลาดในตลาดเป้าหมาย กล่าวคือ การสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด บุคคล การสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ และกระบวนการให้บริการ

ผลิตภัณฑ์ หมายถึง สิ่งที่ต้องมีการออกแบบพัฒนา เพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาดหรือนักศึกษา จึงเป็นส่วนประสมการตลาดที่จะต้องมีการจัดการอย่างเหมาะสม ได้แก่ การกำหนดหลักสูตร และการรับรองคุณภาพของหลักสูตรและสถานศึกษา

ราคา หมายถึง การกำหนดราคาค่าเทอม และค่าบริการทางการศึกษา อื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งถูกกำหนดโดยมีการพิจารณาลักษณะของการแข่งขัน ต้นทุน และทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อราคาที่แตกต่างกัน ได้แก่ ระดับราคา ความเหมาะสมของราคาตามระดับของหลักสูตร และความเหมาะสมของราคาตามลักษณะการให้บริการ

สถานที่ หมายถึง การจัดสถานที่ให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า ได้แก่ ที่ตั้งสถานศึกษาอยู่ใกล้บ้านที่ทำงานหรือแหล่งธุรกิจ ชื่อเสียงของสถานศึกษา ที่จอดรถ บรรยากาศของสถานศึกษา และความหลากหลายในหลักสูตรของสถานศึกษา

การส่งเสริมการตลาด หมายถึง การแจ้งการบอกกล่าวและการขายความคิด ความเข้าใจให้นักศึกษารู้ ได้แก่ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การได้รับคำแนะนำจากบุคคลอื่น ๆ และการส่งเสริมการขาย

บุคคล หมายถึง พนักงาน (employees) บุคลากรของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งต้องอาศัยการฝึกอบรม (training) เพื่อให้มีหัวใจรับบริการ การจูงใจ (motivation) เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจและความประทับใจให้กับนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาได้แตกต่างเหนือคู่แข่ง

การสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ หมายถึง การสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพที่นักศึกษาสามารถมองเห็นและสัมผัสได้โดยตรง ได้แก่ การตกแต่งมหาวิทยาลัย บรรยากาศการเรียนการสอน ความสะอาดของสถานศึกษาและความรวดเร็วในการให้บริการทางการศึกษา

กระบวนการ หมายถึง การส่งมอบคุณภาพในการให้บริการกับนักศึกษาได้รวดเร็ว และสร้างความพึงพอใจและความประทับใจให้กับนักศึกษา

ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง ปัจจัยขั้นพื้นฐานที่มีผลต่อการกำหนดความต้องการและพฤติกรรมของนักศึกษา ได้แก่ ผู้ที่มีผลต่อการตัดสินใจ ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น